

ДЕРЖАВНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ОДЕСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ»

Майстер виробничого навчання
Алексійчук З.А.

**Методична розробка уроку виробничого навчання з
використанням змішаної форми навчання**

Одеса 2021

ДЕРЖАВНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ОДЕСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ»

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА УРОКУ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Професія – «Фотограф (фотороботи)»

Код – 7344

Кваліфікація – фотограф (фотороботи) III розряду

**Методична розробка уроку виробничого навчання з
використанням змішаної форми навчання**

Майстер виробничого навчання

Алексійчук Зоя Анатоліївна

розглянуто на засіданні
методичної комісії
професійного циклу

протокол № ___ від _____ 20__ р.

голова методичної комісії

АНОТАЦІЯ

Дана методична розробка уроку виробничого навчання допомагає учням засвоїти матеріал програми, використовуючи форму змішаного навчання.

Мета даної методрозробки – розробити та систематизувати сукупність методів, дистанційних технік та практик надання знань, відпрацювання практичних навичок, контролю виконання завдань, що допомагають зробити заняття з виробничого навчання при змішаній формі навчання більш ефективними та найбільш результативними.

Даний матеріал повинен допомогти досягти цілей і задач з теми уроку в умовах змішаної форми навчання, адже він містить розробку дистанційних методик, відібраних шляхом певного аналізу та досвіду з викладання теми, яка вже була успішно відпрацьована на практиці в умовах змішаної форми навчання.

ЗМІСТ

ВСТУП. Актуальність методичної розробки.....	5
РОЗРОБКА МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ	7
1. Змішане навчання та ресурси, які його забезпечують.....	7
2. План та хід уроку.....	10
3. Методичні рекомендації до організації уроків виробничого навчання при змішаній формі навчання	26
4. Методичні рекомендації щодо проведення вступного інструктажу	30
5. Методичні рекомендації щодо проведення заключного інструктажу	35
ВИСНОВОК.....	37
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ	38

ВСТУП

Актуальність методичної розробки

Інформаційне суспільство нині приділяє особливу увагу розвитку інноваційного потенціалу системи професійно-технічної освіти. Інноваційні освітні технології, використання мережних технологій у ПТНЗ відповідно змінюють педагогічну діяльність, а також і управління цією діяльністю, що зумовлено формуванням нового змісту навчання, управління, способів і засобів, організаційних форм. Все це сприятиме конкурентоздатності випускників ПТНЗ на ринку праці, а також підготовці їх до навчання та перекваліфікації впродовж усього життя.

Головним завданням сфери послуг у галузі фотографії є забезпечення потреб споживачів в різноманітні спектру видів фоторобіт, адже фотороботи є такими послугами, які можуть бути замовлені та виконані дистанційно, що в останній час дуже розширює потребу ринку у цій професії. Світові тенденції ринку – це перевод контактної торгівлі товарами та послугами у інтернет-платформи. Рішення цієї задачі здійснюється на основі підвищення ефективності підготовки кадрів, вмючих отримувати завдання дистанційно, виконувати його віддалено, проходячи всі етапи технологічного контролю також дистанційно, і своєчасно та якісно експортувати готові вироби у виді цифрової інформації також дистанційно. Сфері послуг фотографування в даний час потрібні висококваліфіковані робітники, які володіють дистанційними технологіями та можуть працювати віддалено на постійній основі, добре розуміючи потреби клієнта, та ті, що розуміються «на ти» з цифровою технікою та інтернет – технологіями. На написання даної розробки мене наштовхнув недавній досвід обговорення майбутньої фотосесії у режимі онлайн-конференції, з учнями-фотографами, моделями, стилістом-візажистом та арендодавцями. Порахуйте, скільки очних зустрічей ми зекономили, і успіх в організації таких практик надихає.

Метою методичної розробки поставлено як виявлення проблем змішаної форми навчання, так і демонстрація досягнень у розробці вдалих методів та технологій, на прикладі планування та проведення уроку виробничого навчання.

Деякі формати змішаного навчання у ДПТНЗ, де я працюю, розроблялися та проходили тестування задовго до появи такої масової проблеми, десь років за шість, та успішно використовувались за форс-мажорних обставин, надзвичайних ситуацій, у досить недовгий час. Отже, до розробки уроків у форматі змішаного навчання, автор підійшов з деяким свідомим досвідом.

Звичайно ж, у змішаної форми навчання поки що більше питань, ніж відповідей, більше проблем, ніж досягнень. Один і той урок, одна і та ж тема у різних групах та у різні за обставинами дистанційні періоди дає різні результати, і в педагогів сьогодні немає часу відпрацювати методики до тонкощів, заточити їх на успіх, як це робилося роками при очному навчанні, а особливості предмету «виробниче навчання» ще більш ускладнюють процес, тому що, по суті, це практична діяльність у змодельованих умовах виробництва, або навіть, безпосередньо на виробництві. Але, я вважаю, що за змішаною формою навчання майбутнє, світ все більше переходить на дистанційну діяльність, і дуже скоро ми вже не зможемо у навчальному процесі не вживати цих методик. А майстри-аматори, які цілком навчилися виробляти якісний продукт, або послугу, не виходячи з дому, та використовуючи тільки інтернет, тому найкращий доказ. Так чому не робити це професійно?

РОЗРОБКА МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

1. Змішане навчання та ресурси, які його забезпечують

Урок виробничого навчання – організаційна форма, яка забезпечує розв’язання єдиного дидактичного завдання всією групою учнів в однакових навчально-виробничих умовах (навчально-виробничих майстернях).

Кожний урок має чітку цільову установу для майстра і для учнів, яка визначає, що нового додається до практичних знань і умінь учнів, з чим вони будуть лише ознайомлені, що буде відпрацьовано ґрунтовно.

Планування тем уроків з виробничого навчання відбувається задовго до можливої необхідності вживати змішану форму навчання. Маючи досвід двох карантинних періодів вже можна щось прогнозувати, типова навчальна програма дозволяє складати робочі плани у професії фотограф (фотороботи) таким чином, щоб робота з фотообладнанням у фотомайстерні або на локації з клієнтом чергувалася з діяльністю по організації фотозйомки, підготовчими етапами, роботою з фотофайлами (завантаження, показ клієнту, обговорення бажань та прийом замовлень, редагування, ретуш, зберігання, експорт, тощо), приблизно урок через два на окремий вид робіт, отже, учні багато часу проводять за комп’ютером, планшетом та смартфоном. Використовувати змішану форму навчання, на мою думку, можна почати майже у будь-який момент навчального процесу, при умовах, що доступ учнів до специфічного обладнання все ж періодично буде.

Традиційну та онлайн-освіту можна і потрібно поєднувати. Їх гармонійну взаємодію називають змішаним навчанням.

Сьогодні у медіа часто вживають фразу “цифрове покоління”. Поширювати її почав американський письменник та дослідник у сфері освіти Марк Пренскі. Саме він вперше визначив “цифрове покоління”, як таке, що з’являється сьогодні і не тільки вміло використовує новітні технології, але й очікує на їх постійну доступність у всіх аспектах життя. Сучасні учні хочуть навчатися швидко,

ефективно та мобільно. Один із способів надати їм таку можливість — запроваджувати систему змішаного навчання.

Термін “змішане навчання” (в англomовній літературі — blended або hybrid learning) має різні визначення у літературі. Загалом це — поєднання офлайн- (або особисто, “на місці”) та онлайн-навчання у різних пропорціях. Сама концепція з’явилася ще в 1990-х як протипага онлайн-навчанню, проте вивчати та впроваджувати її почали лише з 2000-х.

Якщо уявити спектр навчання між “на місці” та онлайн, змішане навчання буде посередині між ними.

На перший погляд, основна відмінність змішаного навчання від звичайної системи – активне використання технологій, щоб знайти матеріал і отримати нові знання. Так, технології стають повноцінною частиною навчального процесу. Проте йдеться також і про поєднання різних підходів, способів подачі матеріалу, видів роботи. Наприклад, частина інформації розподіляється на групову роботу, частина – на самостійне вивчення. Це не залежить від того, відбувається це у класі чи дистанційно.

Основні компоненти змішаного навчання:

Живі події. По суті, “живе спілкування” передбачає частину звичної роботи “в аудиторії” з вчителями та іншими учнями. Залежно від системи змішаного навчання у конкретному випадку кількість та тип офлайн-активності будуть різними. Проте, вона — необхідна як частина навчального процесу.

Онлайн-контент (самостійне навчання). Під час такого типу роботи учень самостійно опрацьовує матеріали у зручному для нього (неї) темпі та місці. Важливо, щоб викладачі надавали повні та зрозумілі інструкції щодо тієї роботи, яку має самостійно зробити учень. Ресурсом отримання онлайн-контенту є інтернет.

Інтернет сьогодні є найважливішою соціально-економічною комунікацією нашої цивілізації. Глобальна мережа відображає функціонування

різних галузей суспільства та забезпечує інформаційний сервіс спілкування, дозвілля та інших видів професійної діяльності особистості. Мережа інтернет необхідна всім викладачам і здобувачам освіти незалежно від предмета викладання або вивчення. Інтернет сприяє самореалізації особистості та розширює соціальні можливості. Користувачі мережі не тільки «споживають» інформацію, а й постійно поповнюють її різними інформаційними ресурсами.

Співпраця. Поєднує два ключових елементи: робота з однолітками і робота з вчителями. Завдяки роботі з однолітками учні можуть знаходити нові рішення та ділитися отриманим досвідом та знаннями. Через особисту роботу з вчителем учень може отримувати відповіді на індивідуальні запитання та уточнювати незрозумілі моменти. Така модель повинна бути створена для конкретного типу навчання та курсу. Важливо, що подібна співпраця може відбуватися як у класі під час виконання групових завдань, так і через електронну пошту чи соціальні мережі.

Оцінка. Оцінка важлива як для учнів, так і для вчителів. Учні можуть стежити за своїм прогресом, а вчителі натомість — оцінювати їхні знання та корегувати процес навчання через індивідуальне інструктування. Учневі надають пояснення щодо проходження певного курсу. Така модель повинна бути створена для конкретного типу навчання та курсу. Щоб зрозуміти, як учні сприймають матеріал та як покращити цей процес, вчителі можуть використовувати і тестування.

Додаткові матеріали. Додаткові матеріали можуть охоплювати роздруковані матеріали, схеми, корисні ресурси тощо.

2. План уроку виробничого навчання

Урок виробничого навчання з теми «Виготовлення блоку фото для документів» міститься у темі програми «Фотозйомка на документи», та має характер закріплення здобутих знань та вдосконалення набутих навичок з теми. Вивчення та освоєння цієї теми повинно систематизувати та оптимізувати отриманні знання, та невдовзі підготувати до повністю самостійної роботи в наступному. Тому, у виборі методичної мети уроку насамперед визначилось створення умов для самостійного використання отриманих знань, надбаних вмінь та навичок, розвитку здібності учнів робити правильний вибір, та виховання такої якості особистості, як відповідальність за результат самостійної праці.

Організація і методика проведення уроку виробничого навчання в змішаному форматі включає в себе:

дистанційну роботу (викладання матеріалу та завдання в інтернеті, поточний інструктаж у груповому чаті, прийом на пошту виконаних завдань, обговорення недоліків та оцінки)

живі події (опитання, визначення найкращих робіт та їх друк для портфоліо на наступному уроці)

і залежать від специфіки мети навчання на різних його етапах.

На уроку виробничого навчання в більшості використовуються такі методи навчання як: розповідь, демонстрація наочних засобів, пояснення та особистий показ майстром в/н прийомів та технік, як правило, вони поєднуються. Технології дозволяють все це робити дистанційно, коли майстер знаходиться у майстерні, кабінеті, або вдома, та учні мають доступ до будь-якого гаджету з виходом в інтернет.

Для даного типу уроку обрано методи розповіді, аналізу прикладів, та пріоритетним буде все ж таки показ нових прийомів та операцій, адже тема нова, хоч і поєднує в собі попередньо вивчені теми.

План уроку

Тема програми: Фотозйомка на документи

Тема уроку: Виготовлення блоку фото для документів

Методична мета уроку: створення умов для самостійного використання нових отриманих знань, надбаних вмінь та навичок, розвитку здібності учнів до уважного відпрацювання алгоритмів та інструкцій, та виховання відповідальності за результат самостійної праці.

Тип уроку: Урок отримання нових вмінь і навичок;

Вид уроку: Виконання трудових прийомів та операцій.

Цілі уроку:

а) навчальна: навчити виготовляти монтаж блоку фото для документів з урахуванням вимог для подальшого друку;

б) розвиваюча: розвивати естетичне сприйняття, почуття пропорцій, абстрактне мислення, акуратність та точність;

в) виховна: вміння дотримуватися правил та стандартів, планувати роботу та відповідати за результат праці, вибагливість до виробу та його якості;

Дидактичне забезпечення: інструкційні картки з прийомами та операціями роботи (скріншоти з роботи майстра), та вимогами до стандартів виробу. Індивідуальні заготовки для виконання завдань, які було зроблено учнями раніше у електронному вигляді (файли raw та jpeg)

Матеріально-технічне забезпечення уроку: комп'ютер та смартфон, інтернет, ПО (Сервіс хмарного сховища **One drive Outlook**, текстовий редактор **Microsoft Word**, фоторедактор **Adobe Photoshop**).

Міжпредметні зв'язки: Технології фоторобіт, цифрові комп'ютерні технології у фотовиробництві, охорона праці.

Перелік практичних завдань: комплексне завдання. Завантаження фотофайлу у фоторедактор, первинне редагування та ретушування, створення напівфабрикату для подальшого монтажу. Створення документу з монтажем блоків на різні види документів за різними розмірами з урахуванням вимог. Зберігання у двох форматах (напівфабрикату та форматі друку).

Хід уроку:

I. Організаційна частина

Розклад дистанційних занять викладається адміністрацією навчального закладу, та дублюється класним керівником у інтернеті на таких платформах, як **Tims, Google Classroom**, або в створених групах та групових чатах месенжерів **Viber, Facebook, Telegram**. Останній на мій погляд найбільш зручніший та найпопулярніший у більшості моїх учнів. Не зайвим буде заздалегідь напам'ятати учням про заняття з виробничого навчання та вимоги готовності до уроку. Це важливо тому, що можуть бути паролі до входу, або втрачені та непрацюючі гіперпосилання, або в когось з учнів немає підтримки даного додатку, та проблему необхідно вирішити заздалегідь. Привітання відбувається за розкладом, перевірка присутніх підтверджується входом учнів до мережі. Вимога до лаконічності та уроку та ефективності використання часу диктує деякі правила:

- Причини відсутності та виникненні технічні проблеми під час уроку вказувати у особисті повідомлення;
- Не виражати емоцій стікерами та смайликами у загальному чаті під час уроку;
- Не флудити;

Нагадування вимог з охорони праці при роботі за комп'ютером, ресурси розташування матеріалів уроку, вхідні дані, терміни для опрацювання матеріалу, терміни прийому робіт.

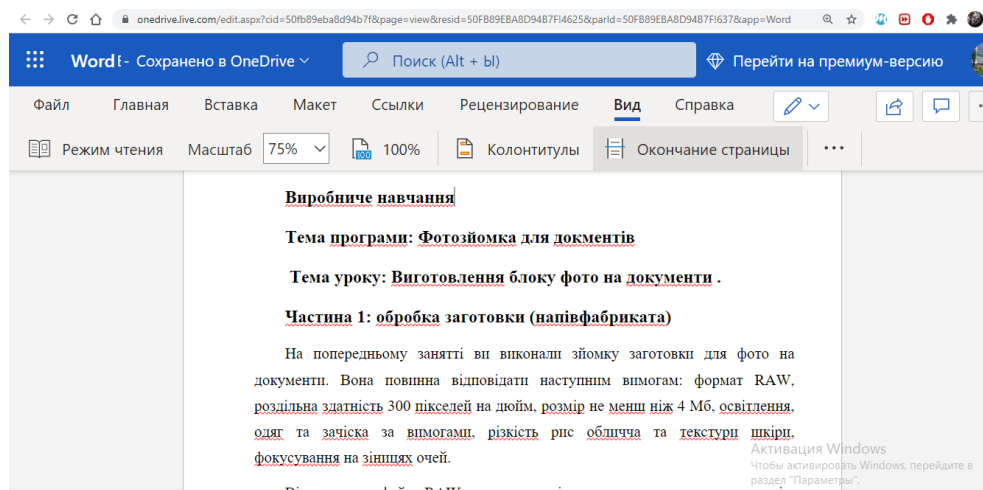
II. Вступний інструктаж

Вступний інструктаж містить документ, що викладається на платформі **One drive Outlook** у загальному хмарному сховищі навчального закладу.

1. *Актуалізація знань:*

Текстовий документ у форматі **.doc (.docx)** має підтримку майже на всіх пристроях та гаджетах, якими можуть користуватися учні (смартфон, стаціонарний комп'ютер та ноутбук, планшет-версії ПК, тощо), потрібно тільки встановити потрібний додаток для перегляду та читання. Цей документ містить:

-повідомлення теми програми, теми уроку;

Мал.1. Розташування вступного інструктажу у корпоративному хмарному сховищі навчального закладу

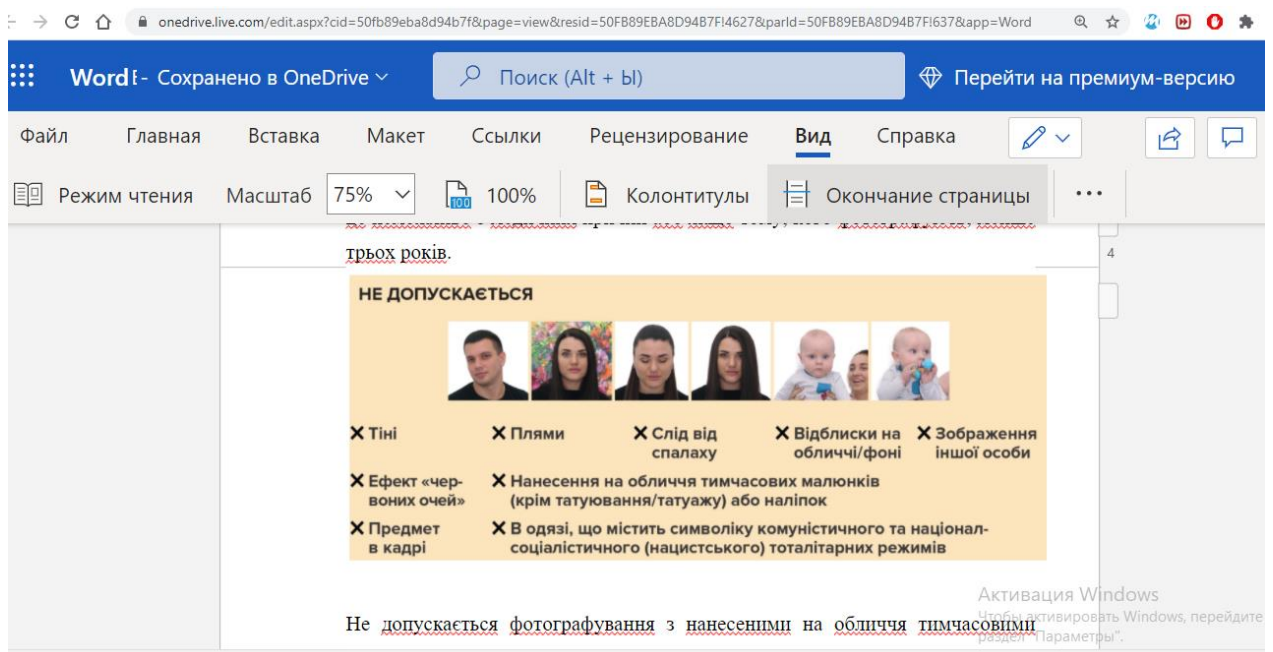
-цільову установку проведення уроку, перебіг та нагадування опорних ЗУН учнів, необхідних їм для подальшої роботи на уроці;

-перелік можливих питань, що найчастіше задаються, та відповіді на них, підведення підсумків вже засвоєного матеріалу з теми.

2. *Викладання нового матеріалу:*

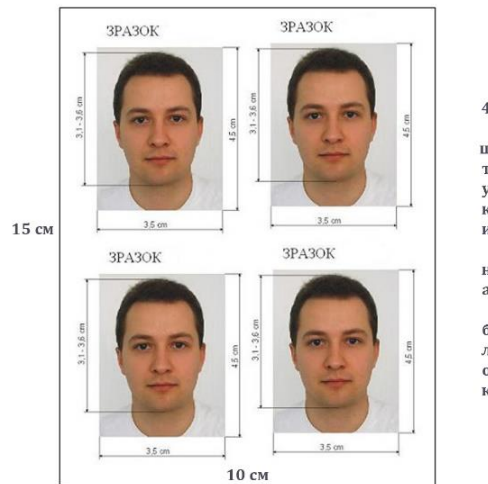
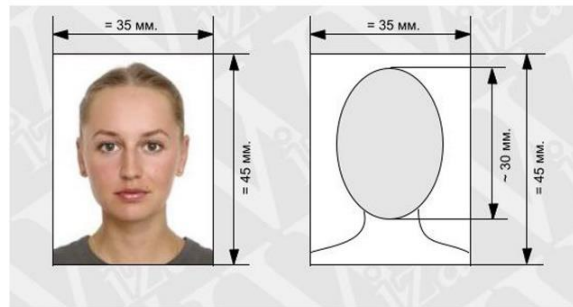
-повідомлення нової навчальної інформації у вигляді тексту, ілюстрованого інструкційними картками та прикладами робіт.

Інструкційна карта являє собою керівництво, за допомогою якого учні самостійно можуть вивчити пристрій і дії якого-небудь об'єкту. Нею користуються на лабораторних роботах та уроках виробничого навчання. У поєднанні з плакатом вона є ефективним засобом навчання при вивченні натуральних об'єктів, так як допомагає тісніше пов'язати абстрактні уявлення з конкретними поняттями. На відміну від інструкційної карти, *Інструкційно-технологічна карта* відрізняється тим, що служить для організації продуктивної роботи учнів в умовах майстерень або виробництва. У процесі роботи з інструкційною і інструкційно-технологічною картами в учнів з'являється велика можливість проявити індивідуальні особливості, а в майстра - надати конкретну допомогу кожному з них. Картки формулюють завдання (задачі), які учні повинні виконувати на підставі раніше засвоєного матеріалу.

Мал. 2.

ФОТО НА ДОКУМЕНТИ. ІНСТРУКЦІЙНА КАРТА
Монтаж блоку 10*15 фото на паспорт України

Мал.5.

Мал.6.

Малюнки 4,5,6 – зразки інструкційних карток

-показ нових трудових прийомів трудової діяльності у вигляді скріншотів роботи з описом алгоритмів дії. Наприклад, фрагмент вступного інструктажу:

«Виробниче навчання»

Тема програми: Фотозйомка для документів

Тема уроку: Виготовлення блоку фото на документи

Частина 1: обробка заготовки (напівфабриката)

На попередньому занятті ви виконали зйомку заготовки для фото на документи. Вона повинна відповідати наступним вимогам: формат RAW, роздільна здатність 300 пікселів на дюйм, розмір не менш ніж 4 Мб, освітлення, одяг та зачіска за вимогами, різкість рис обличчя та текстури шкіри, фокусування на зіницях очей.

Як ви пам'ятаєте з уроків ТФР та фотообладнання, кінцевий результат фото на документи, як вид фоторобіт, має форму друкованого виробу на фотопапері 10*15, та називається блоком, який містить в собі певну кількість фотографій. Саме лотки для стандартного фотопаперу найпоширені у побутових та професійних фотопринтерах. Схеми розміщення кількості та розміру фотографій на блок є у вас в конспекті з ТФР, уважно роздивіться їх. Перевірити себе можна у спільноті нашої групи ОКНФС 18-68 у альбомі «Інструкційні картки».

Сьогодні ви навчитеся виконувати монтаж таких блоків для подальшого фотодруку. Для цього вам знадобиться файл-заготовка фото на документи клієнта, який ви підготували на наступному уроці.

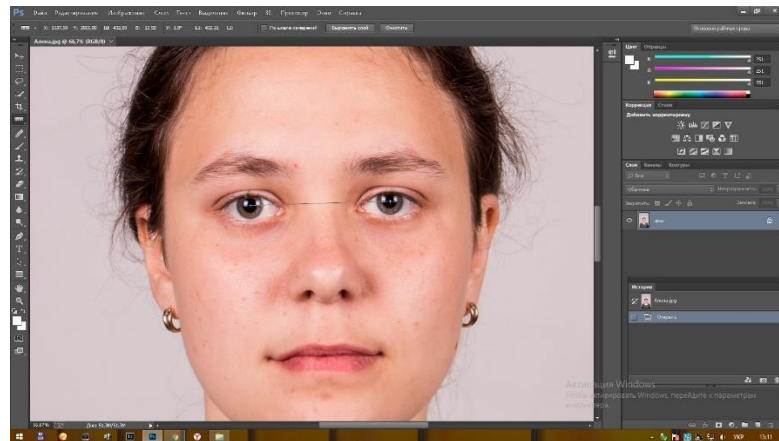
ЗАВДАННЯ:

1. Виготовити оброблену заготовку для різноманітних видів фото для документів. Зберегти у форматах PSD та JPEG для можливої подальшої корекції та внесення змін у папці клієнта з датою зйомки. (до перерви на обід).
2. Виготовити блоки фото для різних видів документів (паспорт України, пенсійне, або інше посвідчення, шенгенська або американська віза, особиста справа 6*9 або 9*12). Всього 4 аркуші. Зберегти у форматах PSD та JPEG для можливої подальшої корекції та внесення змін у папці клієнта з датою зйомки.

Готові вироби у форматі JPEG надіслати у приватні повідомлення до 14:00 сьогодні.

Відкриваємо підготовлений файл RAW у конвертері, виконуємо первинну корекцію експозиції та балансу білого, якщо потрібно, та конвертуємо в JPEG, відкриваємо в робочому просторі Adobe Photoshop, перевіряємо якість. Фото повинно бути в дозволі 300 пікселів на дюйм, обличчя, шкіра, очі в різкості, відблиски на зіницях, фон прагне до білого кольору, тон шкіри натуральний, близький до оригіналу. Виконуємо вирівнювання фотографії,

використовуючи інструмент лінійка (у групі “піпетка”), за центрами зіниць. Натискаємо "вирівняти шар".

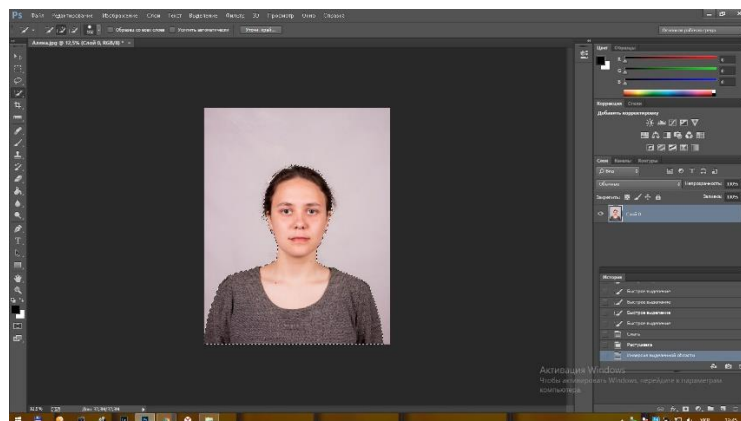
Відокремлюємо фон від людини найзручнішим для вас засобом виділення:

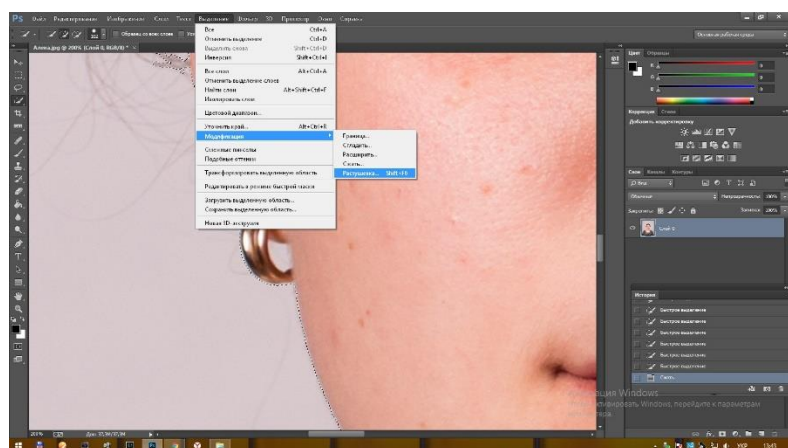
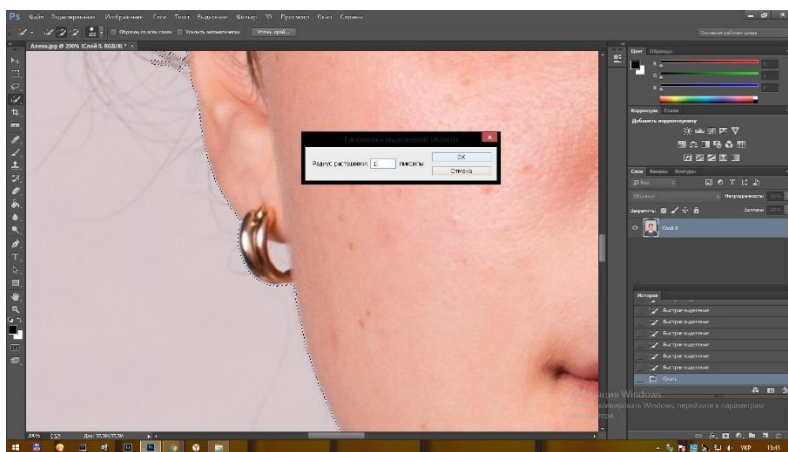
1. Чарівної паличкою на фон.

2. Виділяючим пензлем по людині. «+» Пензлик додати до виділення, «-» Пензлик відняти від виділення.

3. Якщо волосся дуже пухнасте і створює м'який контур, то виділяємо в режимі швидкої маски. Знизу панелі інструментів натискаємо на позначку маски, пензлем чорного кольору ми виділяємо людину, білим пензлем прибираємо виділення. Тіло людини профарбовуємо суцільним 100% тоном жорсткою пензлем по контуру, а по волоссю працюємо м'яким пензлем, можна трішки знизити прозорість по самому краю пухнастого волосся. Виділення стане червоним. Модифікуємо виділення. Розширюємо його на 1-2 пікселя від контуру та розтушовуємо на 1-2 пікселя, щоб контур став природним, а не «вигризенним» з чіткою облямівкою.

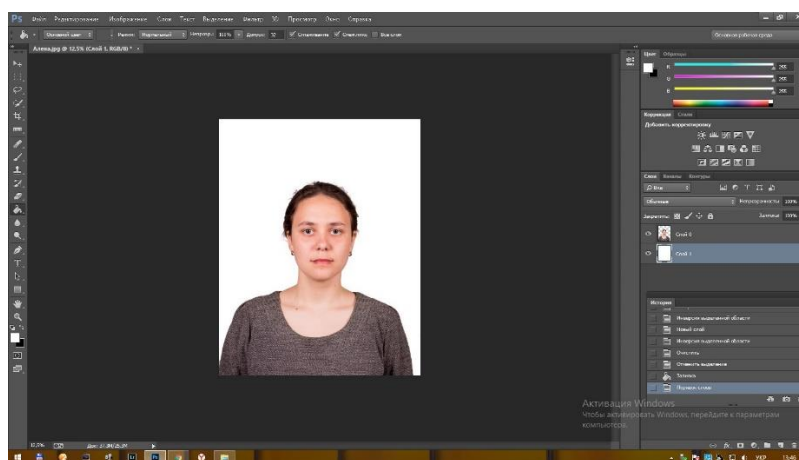
Інверсія виділення: (ctrl + i) і назад (ctrl + shift + i). Міняємо виділення в залежності від того, що потрібно: людина, або фон навколо.

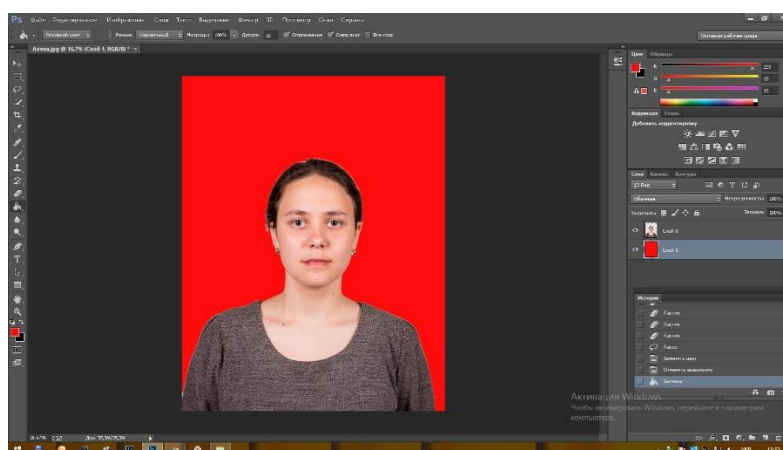
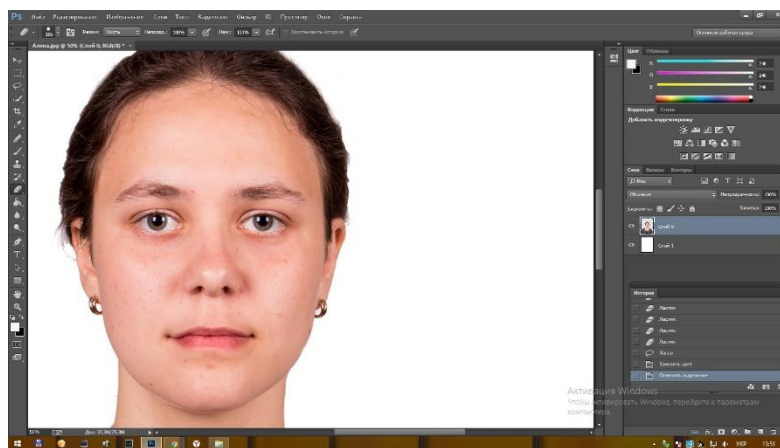

Далі можна: або скоригувати фон, зробивши його зовсім білим, за допомогою корекції: знебарвлення, підняття яскравості, перефарбування, тощо.

Або другий спосіб, більш корисний: виділений фон повністю видаляємо суцільним ластиком або кнопкою delete. Створюємо порожній шар: ctrl + shift + n, і поміщаємо його знизу людини шляхом перетягування. Заливаємо суцільним білим кольором.

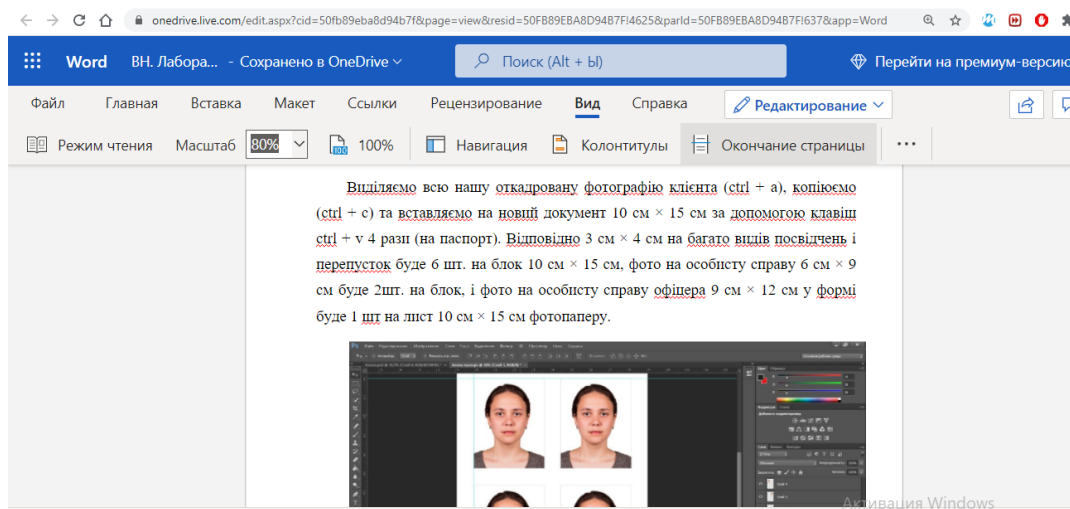

Те, що знаходиться на верхньому шарі зображення без фону, а саме зображення людини, вирізане по контуру, опрацьовуємо ластиком, видаляючи по контуру зайві шматочки, дірочки в сережках, волоски.

На цьому етапі файл можна зберегти у форматі Psd. У цій заготовці фон можна буде потім міняти, хіба мало який вид документа клієнту знадобиться в подальшому. Всі ви добре знаєте, що під час роботи за комп'ютером необхідно робити перерви через 1,5 години після початку роботи, та потім кожні 50-60 хвилин на 5 хвилин. Перерва повинна бути активною.»

Для учнів у хмарі Microsoft OneDrive це буде виглядати так:

Мал. 7. Розміщення показу трудових прийомів та операцій у вигляді послідовних скриншотів з описом алгоритму дій.

Малюнки 8,9 – демонстрація робіт учнів та випускників.

Вступний інструктаж наприкінці містить відповіді майстра на запитання учнів, що частіше виникають. Інші питання адресуються у приватні повідомлення.

І наостаннє, підведення підсумків вступного інструктажу.

III. Поточний інструктаж

Для виконання робіт учнями, потрібно мати фотофайл зі зйомки клієнта для документів, виконаний на попередніх уроках, які могли відбутися очно у фотомайстерні, але й могли бути виконані у домашніх умовах, даний вид робіт дозволяє таку практику тому, що не потребує складного специфічного обладнання. Це важливо тому, що учні, перебуваючі на лікарняному або з інших поважних причин не маючих роздаткового матеріалу, не повинні гальмувати навчальний процес. Проблеми з наявністю такого файлу та його придатністю до подальшої роботи обговорюються у месенджері **Telegram** у приватних повідомленнях, отже підготовка цього файлу була частиною домашнього завдання. Майстер може замінити роздатковий матеріал за своїм розсудом та відправити інший файл, скориставшись такими файлообмінниками, як

- Google Диск (Google Drive)
- Fex.net
- Dropbox
- Apple iCloud
- Microsoft OneDrive
- WeTransfer

Або відправити у месенджері, прикріпив до чату з учнем файл у вигляді документу потрібного формату. Для цього виду робіт використовуються файли формату **raw**, тому важливо звернути на це увагу та встановити потрібні додатки попереднього перегляду та дозволу до експорту.

Далі поточний інструктаж відбувається у груповому чаті **Telegram**, де майстер:

-нагадує про організацію робочого місця та вимоги з охорони праці, необхідність робити перерви та фізпаузи, про дбайливе ставлення до обладнання.

-повідомляє про строки та форму відправки виконаних робіт, критерії оцінювання та вимоги до якості.

-відповідає на запитання учнів, які виникають в ході роботи на різних етапах у форматі приватних повідомлень. Найчастіше це відбувається з обміном зображень або їх скриншотів у роботі.

Готові вироби надсилаються двічі: у приватні повідомлення методом прикріплення документу обговореного формату (не обов'язково, якщо не виникало складнощів та багато запитань), та на електронну пошту майстра під своїм прізвищем та ім'ям (обов'язково).

IV. Заключний інструктаж

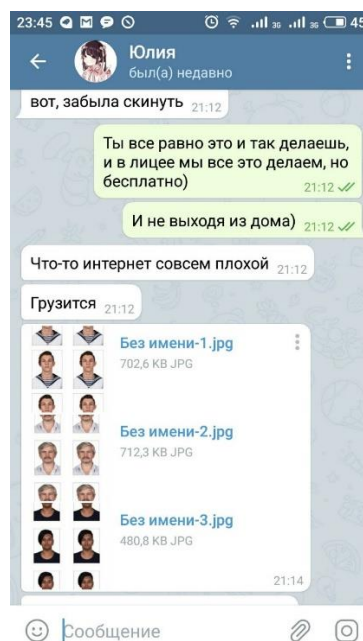
У груповому чаті відбувається аналіз діяльності учнів у процесі всього уроку. Можливий показ фото найкращих та найгірших робіт, але як правило, анонімний;

Майстер пропонує усно відповісти на питання, які буде ставити на наступному уроці. Ці питання та домашнє завдання є у текстовому документі вступного інструктажу наприкінці.

1. Що таке блок фото для документів?
2. Які розміри блоку? Чим обумовлен саме такий розмір?
3. Види документів формату 3*4, 3,5*4,5, 4*6, 6*9, 9*12? Скільки штук містить блок за стандартом?
4. Засоби вирівнювання геометрії кадру фото на документи?

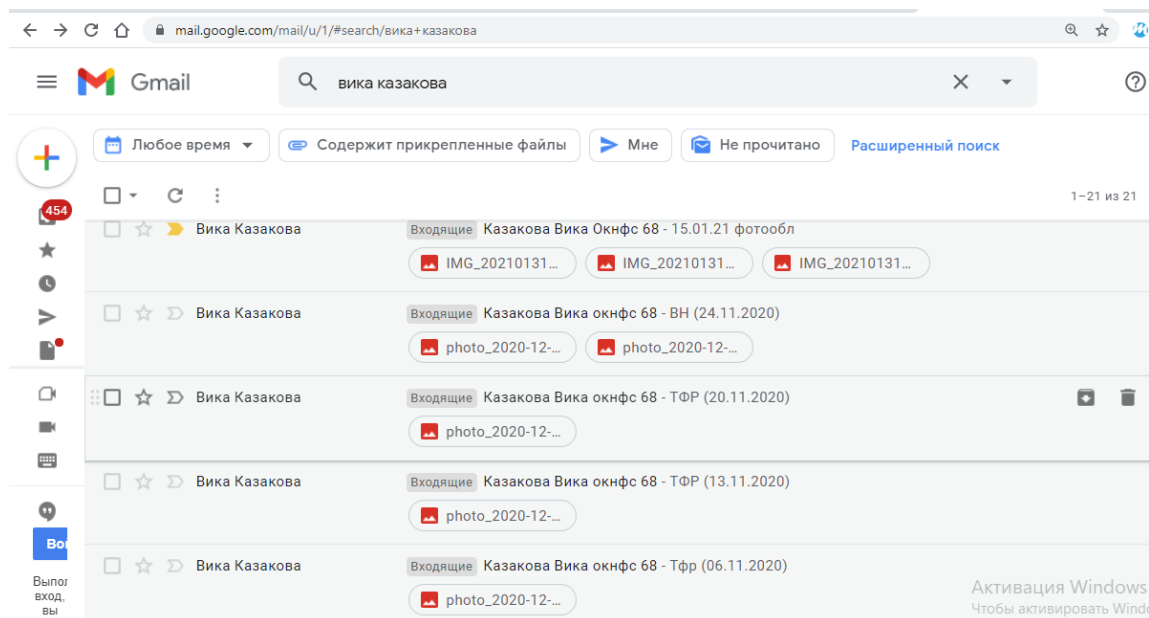
5. Недоліки фону фото на документи, та засоби їх усунення?
6. Розміри для монтажу фото на паспорт України? Розміри обличчя та поля?
7. Коли потрібна обводка фото на блоку?
8. Технологія створення обводки?
9. Скільки часу повинно витратити на професійне виготовлення фото для документів? Скільки витратили ви?
10. Правила, етапи та формати зберігання фото на документи для клієнта? Для чого це робиться?
11. Правила з охорони праці про роботі з фото на документи?

Оцінювання роботи учнів, її об'єктивне обґрунтування; - аналіз причин типових помилок учнів та визначення засобів їх усунення, повідомлення та обґрунтування оцінок відбувається у приватних повідомленнях після перевірки отриманих майстром робіт.

Мал. 10. Приклад приватного чату з учнем та відправлення готових завдань для обговорення та оцінювання. Прийом робіт проходить у декілька етапів,

майстер завантажує собі файли у фоторедактор для подальшої перевірки. Виявлення недоліків виробу та відпрацювання засобів їх усунення – важливий етап на уроці отримання нових ЗУН. Виправлені вироби, домашні та письмові завдання учень надсилає майстру електронною поштою з вказанням імені та прізвища, дати заняття.

Мал.11. Приклад звітності учня на електронну пошту майстра.

Видача домашнього завдання: Д/з: Монтаж блоків 10*15 фото для документів на свій вибір на кольоровому фоні певного стилю з вказанням логотипу, назви та контактів імпровізованої фотостудії.

3. Методичні рекомендації до організації уроків виробничого навчання при змішаній формі навчання

Як бачимо з опису уроку змішаного навчання на прикладі дистанційного уроку виробничого навчання з теми «Виготовлення блоку фото на документи», в ньому були охоплені майже всі компоненти змішаного навчання, *крім живих подій*. Такий урок планувався наступним, як урок комплексних робіт, адже, наступною темою уроку з виробничого навчання є «Фотодрук блоків фото на документи», і він потребує необхідного обладнання фотомайстерні. Цей урок включає в себе опитування та обговорення проблем, які виникли на дистанційному уроці, а також відповідальність за живий результат роботи, адже друк фотографії виявить всі скриті недоліки обробки та монтажу цифрового матеріалу. Але якщо за впливом обставин наступний урок неможливо провести очно, все одно, кожній дистанційній темі треба виділити хоч по 5-10 хвилин живого спілкування, яке буде включати в себе живий показ, практичну роботу з клієнтом та обладнанням, я так вважаю. І неодмінно використовую цю практику, будь-який дистанційний урок, будь-яку тему, яка була вже атестована дистанційно, потрібно актуалізувати при першій можливості очного навчання, відпрацювавши моменти, які потребують обладнання майстерні, присутності майстра, інших людей та колективу. Однією з розробок нашого навчального закладу було введення консультаційних днів у навчальних тижнях змішаного навчання, після тривалого дистанційного періоду. Суть його полягає в тому, що учні в індивідуальному порядку, або малими групами можуть відпрацювати практичні завдання у фотомайстерні, які з тих чи інших причин не змогли виконати самостійно та здати дистанційно.

При зіткненні з необхідністю введення змішаної форми навчання, я використовувала досвід шкіл та попередній досвід ДПТНЗ, у якому працюю, але він був зовсім невеликим. Спостерігаючи за онлайн уроками школярів у форматі конференції, я зробила висновки, що учень завжди може розраховувати на допомогу батьків, які вже забезпечили дистанційні уроки всім необхідним, та допомагають їх організувати, буквально знаходячись поруч. Всі побутові

складнощі лягають на плечі батьків, або осіб, що їх замінюють. Шкільний вчитель дає більше самостійних завдань та покладається на самостійне вивчення теорії тому, що середня школа більше забезпечена дидактичним матеріалом, підручниками та посібниками, задачниками. І фактично, батьки завжди можуть допомогти зі шкільним курсом, який пам'ятають. Залишаються ще дві мети навчання: розвиваюча та виховна. От тут і вирішуються ці задачі в режимі онлайн-конференції та безпосереднього спілкування, хоч з екрану монітору. Школярам надається така необхідна їм соціалізація у колективі, мотивація методом грозного або доброго погляду вчителя, його голосу, оцінка реакції на діяльність дитини. Мої ж спостереження спонукають зробити висновки, що теоретичний матеріал все ж таки краще засвоюється у опрацюванні параграфу підручника, або ще краще, перегляді навчаючих відео з інтерактивними складниками, як то анімація та фрагменти науково-популярного кіно. З практичними завданнями можуть допомогти батьки, а вчитель потрібен більше для контролю та координування навчальної програми. До того ж, діти шкільного віку майже не перебувають у лікарнях та мають досить легкий перебіг епідемічних хвороб, та мешкають неподалік школи у одному районі. Тому, якщо в районі є зв'язок та інтернет, останній необхідно лише вчасно сплачувати, що теж лягає на плечі батьків.

Специфіка ДПТНЗ ставить нас в інші рамки, предмет виробниче навчання ставить нас в інші рамки, специфіка професії, територіального знаходження учнів, вікові особливості учнів, рівень мотивації, все це вплинуло на вибір методик та засобів проведення уроку. Перші спроби зібрати онлайн-конференцію з приводу уроку виробничого навчання вийшли «комом». Періоди дистанційного навчання, як правило, припадають у моменти негоди, катаклізмів, періоду захворюваності серед молоді та дорослих. Деяким учням було відмовлено на цей період у аренді гуртожитку або іншого житла, заняття з виробничого навчання настигло учнів у момент переїзду до рідного населеного пункту. У багатьох учнів просто не виявилось можливості підключення на цей момент, деякі вимушені звільняти комп'ютер у ефірний час на користь

молодших дітей в сім'ї, виникло багато причин, всі й не перерахуєш. Запис відео теж не мав успіху. Для регулярного запису навчаючих відео необхідно багато умов: роботу з особистою зовнішністю, це особистий аспект, але інтернет «пам'ятає все». Ваше відео переглянуть не тільки учні їх рідні, але і сторонні люди та ваші знайомі. Не володіючи добре поставленим театральним голосом, який добре звучить у запису, та приємним мовним діалектом, або взагалі, його відсутністю, ви можете перетворити своє відео у справжнє катування. Але це не головне. Працюючи з відеоінструкціями вперше, їх доводиться дуже часто ставити на паузу, та прокручувати знов. А це не досить зручно, таких відеоінструкцій багато в інтернеті з нашої професії, вже відзнятих у добрій якості, і іноді вони допомагають, але завдяки голосу, що лунає у запису, іноді незрозуміло термінологію та алгоритми та формули. До того ж, відео має великий розмір, довго завантажується та не завжди відтворюється при слабкому інтернеті.

Але є і позитивний момент. Мотивація засвоєння професії, бажання оволодіти навичками виконання фоторобіт, потребою професійно заробляти, сумування за можливостями працювати з обладнанням фотостудії, спонукають підлітків та молодь серйозно ставитись до змішаної форми навчання. Я спостерігаю підвищення зацікавленості, особливо додатковими матеріалами з навчання професії, рівня самостійності та зростання навичок самоорганізації.

Я навмисно не вказала, скільки часу займають ти чи інші етапи уроку а ні в плані уроку, а ні в його ході. Формально я вказую, коли потрібно здавати завдання за встановленими нормами. Учні знайомі з критеріями оцінювання, вони добре розуміють, що виконання термінів впливає не тільки на оцінку, а й на ділову репутацію майбутнього працівника, на оплату труда. Але змішана форма навчання, окрім обмеження контактів, має задачу прагнути самостійності у зручний час та при належності умов. І якщо група починає урок з 60% присутніх, то хворі та ізольовані, не маючі доступу до комп'ютеру з поважних причин, обов'язково відпрацюють заняття за можливістю у зручний час. А надавши більшість тем уроків вивчення нових прийомів та навичок дистанційно, з

початком очного навчання група буде більше мати контрольних-перевірочних уроків, та удосконалення набутих навичок на відпрацювання швидкості, яку майстер не міг оцінити дистанційно.

4. Методичні рекомендації щодо проведення вступного інструктажу

Вступний інструктаж у своїй більшості викладено у формі покрокової інструкції з показом скріншотів операцій та прийомів, виконаних у програмі фоторедактору, та детальним описом цих операцій. Конспект вступного інструктажу викладено у вигляді тексту, який містить детальні ілюстрації, та розміщено у вигляді файлу *.doc (.docx)* на платформі **Microsoft OneDrive** у хмарному сховищі ДПТНЗ. Хочу наголосити на двох аспектах:

Чому саме у вигляді сполуки тексту та зображення, а не відео, наприклад, чи форматі онлайн-конференції?

Чому саме у хмарі **Microsoft OneDrive**, а не в соцмережах **Viber, Facebook, Telegram** та подібних, інших файлообмінниках та онлайн-сервісах таких, як **Tims, Zoom, Google Classroom**?

Так чому саме вибір засобів проведення уроку на користь хмарних технологій?

OneDrive - це безкоштовне он-лайніві сховище в хмарі, яке можна отримати разом із обліковим записом Microsoft. Воно працює як додатковий жорсткий диск, доступний на будь-яких пристроях. Тут зручно зберігати фотографії, відео й документ, надаючи до них доступ кому та коли завгодно. *Сервіси служби OneDrive дають змогу:*

- Працювати з файлами до яких надано доступ.
- Завантажувати одразу декілька фотографій, відео та інших файлів.
- Спільно працювати над файлами, надсилати запрошення до їх перегляду або посилання на них. публікувати файли у соціальних мережах.
- Доступу до файлів у OneDrive з інших програм.
- Відкривати файли з OneDrive в інших програмах та зберігати їх на своєму комп'ютері.

Вхід на даний ресурс виконується за допомогою служби Windows ID, сервісу ідентифікації та автентифікації, що надається системою Windows Live.

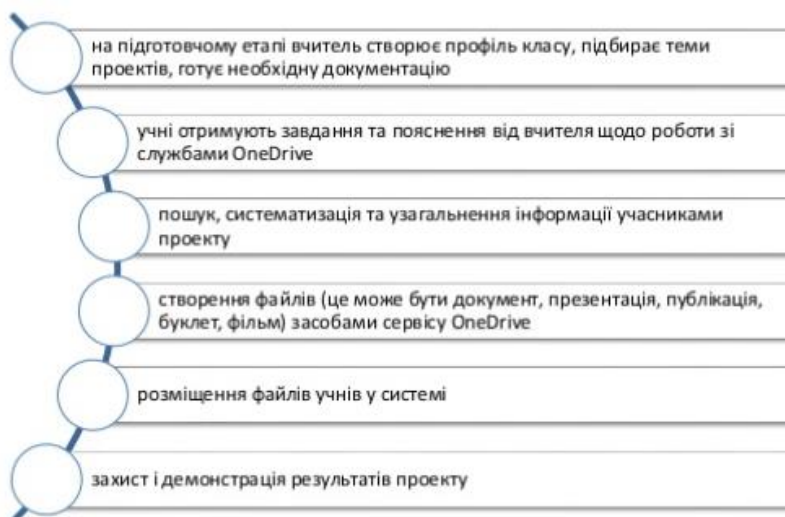
Основні пункти OneDrive:

- *Файли* - сервіс для зберігання файлів, редагування їх у веб-браузері або настільному додатку, спільна робота над документами.

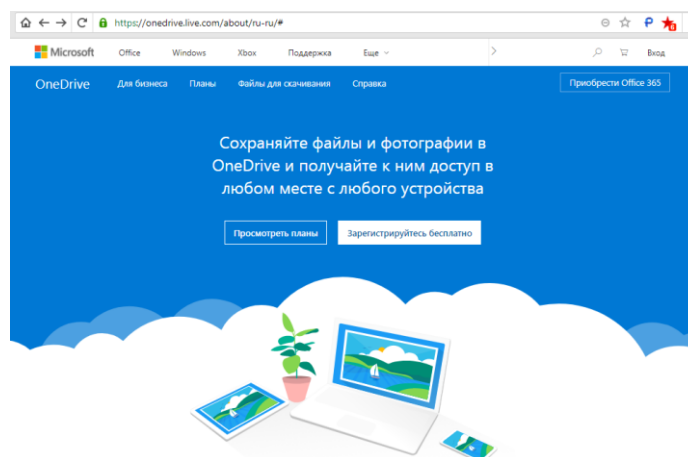
- *Фото* - сервіс зберігання і управління фотографіями, а також організація спільного доступу та публікація фото у блогах і соцмережах.

- *Спільне* - сервіс створення і взаємодії груп учасників за інтересами. Як було зазначено, у службі OneDrive можна переглядати та редагувати, спільно працювати над документами Office у браузері на будь-якому комп'ютері, який підключено до Інтернету. Таким чином учні можуть працювати над завданнями не лише на уроках, але й дома, що можна використати для дистанційного навчання під час канікул, карантину тощо.

Алгоритм роботи над навчальним проектом з використанням хмарних технологій може виглядати так:

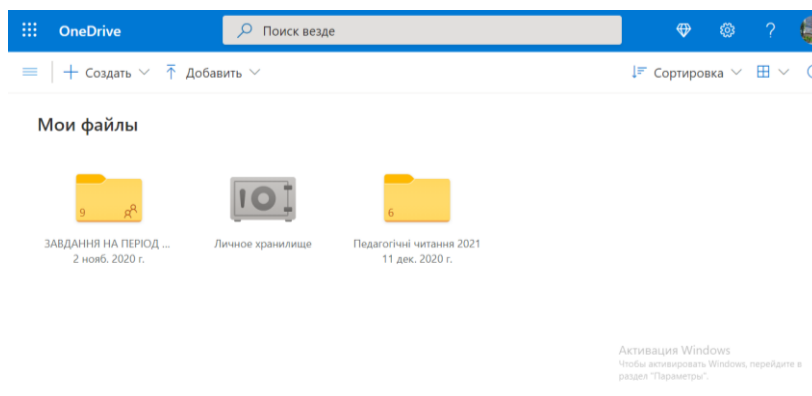

Мал.12. - Алгоритм роботи з використанням хмарних технологій

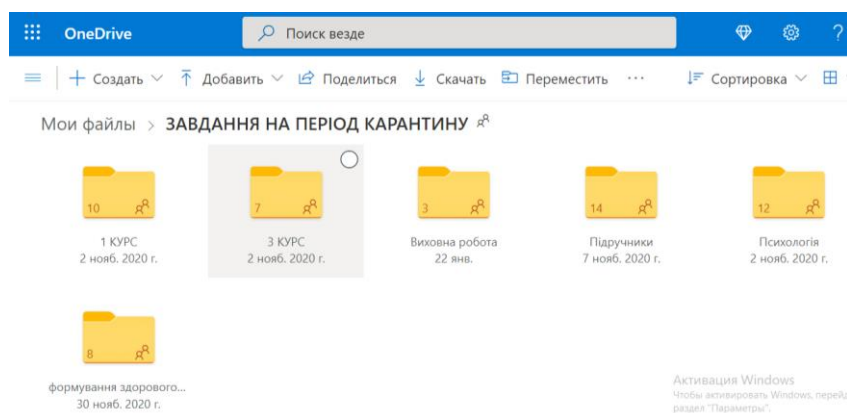

Мал. 13.Хмара OneDrive

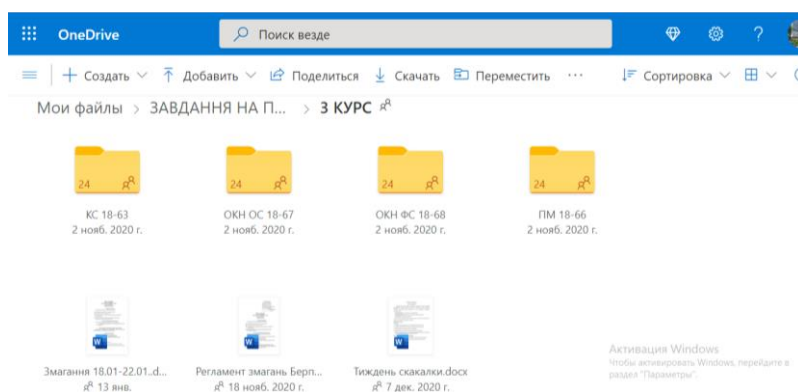
Вступний інструктаж містить документ, що викладається на платформі **One drive Outlook** у загальному хмарному сховищі навчального закладу. Цей документ може містити посилання на інші ресурси та джерела інформації, але зміст уроку, перш за все, має розташування у загальному розкладі занять навчального закладу, папці курсу>папці групи>папці дати>папці уроку. Як це виглядає:

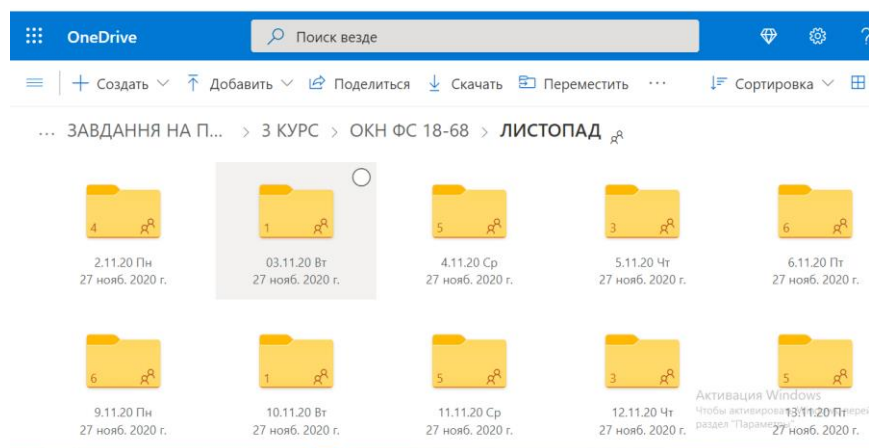
Мал.14

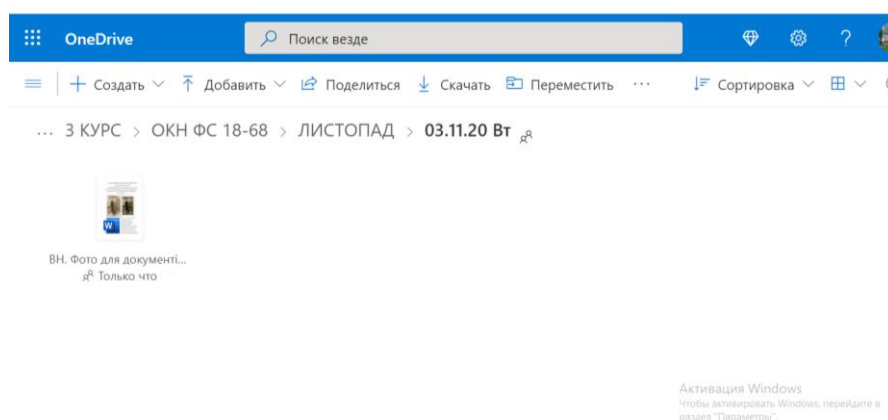
Мал.15

Мал.16

Мал.17

Мал.18.

Малюнок 13-18: розташування матеріалів уроку у систематизованому ресурсі сховища **One drive Outlook**. Така система організації прийнята начальним закладом та має багато переваг. Основні з них:

Всі відсутні на даний час по тим чи іншим причинам учасники навчального процесу можуть завжди знайти урок та відпрацювати програму;

Архіви зберігаються весь період актуальності;

Адміністрація, інші викладачі та класні керівники можуть спостерігати за виконанням програми, виявляти межпредметні зв'язки та перехресні теми для використання у своїх уроках, отримувати інформацію для звітів та роботи з батьками;

На періоди карантину компанія **Microsoft** корпоративним користувачам люб'язно надає необмежений обсяг для завантаження цифрової інформації, чим не можуть похвалитися інші платформи, на яких викладач використовує тільки особистий аккаунт;

Хмарне сховище **One drive Outlook** може містити всі види текстових, графічних, фото та відеофайлів. Всі файли можна правити та доповнювати безпосередньо у їх розташуванні в сховищі у будь-який момент якщо у Вас є на це права доступу (у учнів звичайно їх нема, а сам документ захищен від змін та видалення)

Без реклами;

6. Методичні рекомендації щодо проведення заключного інструктажу

Підсумкову частину уроку виробничого навчання називають заключним інструктажем. Це активна бесіда, основним змістом якої є аналіз навчальної роботи, проведеної за день. Плануючи дистанційний урок, на цьому етапі виникає більше всього проблем.

Бесіда – жива подія, найбільш дотепний метод заключного інструктажу у даному випадку, майстра з учнями, здійснюється у вигляді діалогу і має суттєві переваги. В процесі бесіди відбувається оперативний зворотній зв'язок з учнями, корегування їх розумової і практичної діяльності, надаються великі можливості для розвитку уваги, допитливості, інтересу до навчання, самостійності мислення учнів при вирішенні виробничо-технічних задач. Робити це дистанційно не досить зручно. Що у форматі групового спілкування, що у приватних повідомленнях, заключний інструктаж відбирає багато часу, доводиться багато повторюватися, тому, що важко зібрати групу онлайн вдруге за день, а швидкість виконання практичних робіт не однакова в учнів з різних причин. Це може відбуватися у неробочий час, що не дуже зручно. Я би рекомендувала частину заключного інструктажу переносити на найближчий очний урок, плавно переводячи у етап актуалізації знань з попередніх уроків.

Але є й плюси. Дистанційні технології дозволяють фіксувати всі етапи спілкування з учнями, тому практикується виставлення комплексних оцінок: за вміння застосовувати давні або додаткові знання на практиці; за кількість та зміст питань у процесі виконання завдання, за самостійність у виконанні завдань; за швидкість та якість виконаної роботи, своєчасну здачу завдання; Всі ці фактори, як правило, зафіксовані перепискою, тому набагато простіше виділити активних та не дуже учнів.

Підводячи підсумки уроку, можна запропонувати учням домашнє завдання на повторення матеріалу із спецтехнології, пов'язаного з темою наступного заняття. Воно може полягати у виконанні і розборі інструкційних карток за змістом поточного або наступного уроку. Але майстер має не дуже багато

інструментів з перевірки теоретичних знань, та й не хотілося б витратити час практики на дистанційне опитування чи тестування. Іноді я складаю невелике електронне опитування прямо у груповому чаті, яке одразу ж демонструє відсоток правильних відповідей. Але не дуже довіряю результатам рівня знань онлайн, бо ж «інтернет поруч, а Google у поміч». Змістом домашнього завдання може бути самостійна творча робота, яка може стати приводом вийти на вулицю та поспілкуватися з природою. Або проведення якогось нескладного технічного експерименту, як зйомка через саморобні трафарети та імпровізовані фільтри, насадки, ігри зі штучним світлом, з проводкою, та вправи з іншими світловими ефектами.

ВИСНОВОК

Підготовка до уроку виробничого навчання є важливий момент методичної роботи майстра та ефективний захід оптимізації навчального процесу. Тому методична розробка уроків є найвідповідальнішою та найважливішою частиною педагогічної праці.

Метою методичної розробки було як виявлення проблем змішаної форми навчання, так і демонстрація досягнень у розробці вдалих методів та технологій, на прикладі планування та проведення уроку виробничого навчання. Мету вважаю досягнутою.

Розробка уроків виробничого навчання у дистанційній та змішаній формі вимагає сьогодні від педпрацівника витратити багато часу на самоосвіту та саморозвиток, вдаватися до педагогічних, методичних та технологічних експериментів, винаходячи найбільш ефективніші форми викладання предмету та у подяку отримувати нову сучасну формацію кваліфікованих працівників, самостійних, винахідливих, просунутих.

Таким чином бачимо, що ринок сучасних технологій знаходиться в стадії стрімкого розвитку. Існує шалений попит на використання інтернет, цифрових та онлайн технологій, накопичується первинний досвід користування ресурсом, по суті, необмежених можливостей. Попит на робітників, здатних працювати з цими технологіями постійно зростає. Ми всі розуміємо, що разом із розвитком «цифрового» суспільства потрібно вносити зміни і у сферу освіти. Інформаційне суспільство потребує людство нової якості, інформаційно освічене, яке володіє навичками та вміннями в сфері ІКТ та здатна обирати власну траєкторію навчання, оволодіння новими знаннями самостійно, та здатне замінити старі системи, технологічно віджитими.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти.pdf. Методичний блок <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanonavchannia-bookletspreads-2.pdf> - Назва з екрана
2. Практикум педагогічної майстерності: Навчальний посібник / Кол. автор.: Сергеева Л.М., Молчанова А.О., Пашенко О.В. та ін. / За ред. В.В. Олійника. - К.: ТОВ «Етіс Плюс», 2016. – 184 с.
3. Методичні рекомендації щодо розробки уроків та вимоги до них. Електрона презентація. Лісовська О.М.; ОПЛТД ДЗ ПНПУ ім. К.Д. Ушинського, 2013
4. Аман І.С., Литвиненко О.В. Інтернет-сервіси в освітньому просторі [методичний посібник]. / І.С. Аман, О.В. Литвиненко. – Кіровоград : КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2016. – 88 с.
5. Змішане навчання: сутність і переваги у сучасному світі - [Електронний ресурс]. <http://blog.ed-era.com/blended-learning-sut-pierievaghi-ta-uspishni-prikladi/> – Назва з екрана.
6. Дистанційне навчання як перспективний напрям розвитку сучасної освіти - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/6/121.pdf> – Назва з екрана.
7. Про суть технології змішаного навчання. Блог Дмитра Лозовицького <http://aphd.ua/pro-sut-tekhnohlohi-zmishanoho--navchannia/> - Назва з екрану
8. Як почати використовувати OneDrive у Windows 10. Блог Юрій Світлик https://blog.allo.ua/ua/yak-pochati-vikoristovuvati-onedrive-u-windows-10_2018-02-39/- Назва з екрану
9. Матеріали інтернет-сайтів (електронної бібліотеки ДПТНЗ «ОПЛТД»)